

امام رضا(ع) درباره ظهور امام زمان(عج) چه می فرمود؟

پایگاه آستان قدس رضوی نوشت: مژده به ظهور امام مهدی(ع) از همان سالهای آغازین ظهور اسلام آغاز شد...

پایگاه آستان قدس رضوی نوشت: مژده به ظهور امام مهدی(ع) از همان سالهای آغازین ظهور اسلام آغاز شد و پیامبر گرامی اسلام(ص) در هر فرصت و مناسبتی که پیش می آمد مردم را به ظهور عدالت گستر موعود در آخرالزمان بشارت می دادند و آنها را از نسل و تبار، تولد و غیبت، ویژگیهای ظاهری، نشانه های ظهور، شاخصه های قیام رهایی بخش و مؤلفه های حکومت جهانی آن حضرت آگاه می ساختند. تا آنجا که امروز ما با صدها روایت که از طریق شیعه و اهل سنت از آن حضرت نقل شده مواجهه ایم. 1

این سیره پس از رحلت نبی مکرم اسلام(ص) در میان اهل بیت طاهریین او(ع) استمرار یافت و هر یک از ایشان نیز در عصر خود تلاش کردند که باور مهدوی و فرهنگ انتظار را در میان امت اسلامی زنده و پویا نگهدارند و بدین طریق پیروان خود را در برابر هجوم مصائب، رنجها، دردها و بلاهای گوناگونی که از سوی حاکمان جور بر آنها روا داشته می شد، صبر و پایداری بخشند.

حرکت رو به گسترش معارف مهدوی در زمان امام باقر و امام صادق(ع) به اوج خود رسید و آن دو امام بزرگوار ضمن تبیین، تشریح، پالایش و پیرایش آموزه های اسلامی در زمینه های مختلف اعتقادی، اخلاقی و فقهی و تحکیم پایه های ایمانی پیروان خود، تلاش فراوانی برای توسعه و تعمیق اندیشه مهدوی و فرهنگ انتظار در میان شیعیان نمودند و با به جا گذاردن صدها روایت در این زمینه، این اندیشه و فرهنگ را تازگی و طراوت بیشتری بخشیدند. 2

پس از این دو امام و پیش از امام حسن عسکری(ع) امامی که بیش از همه بر موارث شیعی در زمینه باور مهدوی و فرهنگ انتظار افزود و گنجینه های گرانبهایی برای امت اسلام به یادگار گذاشت امام رضا(ع) است.

براساس پژوهش مؤلف محترم مسند الإمام رضا(ع) 3 و تتبع پژوهشگران ارجمند مجموعه ارزشمند معجم أحادیث الإمام المهدی(ع) 4 افزون بر 30 روایت از امام رضا(ع) در زمینه باور مهدوی و فرهنگ انتظار نقل شده که هر یک از آنها ما را با بعدی از ابعاد بیکران شخصیت امام مهدی(ع) و قیام رهایی بخش و عدالت گستر آن حضرت آگاه می سازد.

1. خالی نبودن زمین از حجت های الهی

امام رضا(ع) در مواضع متعددی با تأکید بر اینکه زمین هیچگاه از حجت الهی و امام به حق خالی نمی ماند به طور غیر مستقیم موضوع امامت را تثبیت می کردند.

از جمله آن حضرت در پاسخ ℗سلیمان الجعفری℗؛ یا ℗171سلیمان بن جعفر الحمیری℗؛ که می پرسد: تخلو الأرض من حجة الله؟ آیا زمین از حجت خدا خالی می ماند؟ می فرماید:

لوخلت الأرض طرفة عين من حجة لساخت بأهلها. 5

اگر زمین [به اندازه] یک چشم برهم زدن از حجت خالی بماند، ساکنانش را در خود می برد.

مضمون این روایت از سوی تعدادی دیگر از راویان با تغییرات جزئی در عبارت، نقل شده است. 6

براساس این روایت تا آستانه قیامت زمین از امامی که حجت خداست خالی نخواهد ماند، هر چند که در مقاطعی از تاریخ این حجت الهی بنابر ضرورت های در غیبت به سر برد.

2. نام و نسب امام مهدی(ع)

با توجه به لزوم شناخت امام دوازدهم و لزوم جلوگیری از حیرت و سرگردانی شیعه در شناسایی منجی موعود، امام رضا(ع) در احادیث متعددی، گاه به نقل از پدران و اجداد طاهرینش تا رسول گرامی اسلام(ص) و گاه بدون نقل از ایشان به معرفی سلسله نسب آن امام می پرداختند.

از جمله در یکی از روایتهایی که امام رضا(ع) به واسطه پدران بزرگوار خود از رسول گرام اسلام(ص) نقل می کنند، چنین آمده است: أنا سید من خلق الله، عزوجل، وأنا خیر من جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و حملة العرش و جمیع ملائكة الله المقربین و أنبیاء الله المرسلین، و أنا صاحب الشفاعة والحوض الشریف و أنا و علیّ أبوا هذه الأمة من عرفنا فقد عرف الله عزوجلّ و من أنکرنا فقد أنکر الله، عزوجلّ، و من علیّ سبطا أمّتی و سیداشباب أهل الجنة، الحسن والحسین و من ولد الحسین تسعة أئمة، طاعتهم طاعتی و معصیتهم معصیتی، تاسعهم قائمهم و مهدیهم. 7

من سرور آفریده های خدای عزوجلّ هستم؛ من از جبرئیل، میکائیل، اسرافیل، حاملان عرش، همه فرشتگان مقرب خدا، و پیامبران

مرسل خدا برترم؛ من صاحب شفاعت و حوض شریف [کوثر] هستم. من و علی دو پدر این امتیم؛ هر کس که ما را شناخت خدای عزوجل را شناخته است و هر که ما را انکار کند، خدای عزوجل را منکر شده است. دو سبط این امت و دو سید جوانان اهل بهشت، حسن و حسین، از [فرزندان] علی‌اند و از نسل حسین نه امامند که پیروی از آنان پیروی از من و نافرمانی از آنها نافرمانی از من است. نهمین نفر از این امامان، قائم (برپا دارنده) و مهدی آنان است.
آن حضرت در روایت دیگری می‌فرماید:

الخلف الصالح من ولد أبي محمد الحسن بن علي و هو صاحب الزمان و هوالمهدى.8
آن جانشین صالح از فرزندان ابومحمد حسن بن علی است و او صاحب الزمان و مهدی است.
در روایت دیگری امام رضا(ع) پس از آنکه 171#&؛ در پیشگاه آن حضرت قصیده معروف خود را در وصف اهل بیت می‌خواند و در آن از قیام آخرین امام یاد می‌کند، می‌فرماید:
يا دعبل الإمام بعدی محمد ابني و بعد محمد ابنة علی و بعد علی ابنة الحسن و بعدالحسن ابنة الحجة القائم المنتظر فی غیبتة، المطاع فی ظهوره لولم یبق من الدنيا إلا یوم واحد لطول الله عزوجل ذلك الیوم حتی یخرج فیملء الأرض عدلاً كما ملئت جوراً.9
ای دعبل! امام پس از من فرزندم محمد و پس از محمد فرزندش علی و پس از علی فرزندش حسن و پس از حسن فرزندش حجت قائم است. همو که در غیبتش انتظار کشیده می‌شود و در ظهورش اطاعت می‌گردد. اگر از [عمر] دنیا یک روز بیشتر باقی نمانده باشد خداوند عزوجل آن روز را آن قدر طولانی می‌کند تا او قیام کند و زمین را از عدل و داد پر کند همچنانکه از جور و ستم پر شده بود.
در این زمینه احادیث دیگری نیز از آن حضرت نقل شده که در این مجال فرصت پرداختن به همه آنها نیست.10

3. صفات و ویژگیهای امام مهدی(ع)

امام هشتم شیعیان(ع) در موارد متعددی به توصیف ویژگیهای ظاهری و جسمی امام مهدی(ع) پرداخته‌اند تا باب هرگونه شبهه و اشتباه را بر مردم ببندند.
از جمله آن حضرت در پاسخ 171#&؛ ریان بن صلت؛ که می‌پرسد:
أنت صاحب هذا الأمر؟
آیا صاحب این امر [حکومت اهل بیت(ع)] شما هستید؟
می‌فرماید:

أنا صاحب هذا الأمر ولکنی لست بالذی أملؤها عدلاً كما ملئت جوراً، و کیف أكون ذلك علی ماتری من ضعف بدنی و إن القائم هو الذی إذا خرج کان من سنّ الشیوخ و منظر الشبان، قویاً فی بدنه حتی لومدّ یده إلى أعظم شجرة علی وجه الأرض لقلعها ولو صاح بین الجبال لتدکدکت صخورها یكون معه عصا موسی و خاتم سلیمان علیهماالسلام، ذاک الرابع من ولدی یغیبه الله فی ستره ما شاء، ثم یظهره فیملء [به] الأرض قسطاً و عدلاً. كما ملئت جوراً و ظلماً.11

من صاحب این امر هستم، اما آنکه زمین را پر از عدل می‌کند همچنانکه پر از جور شده بود، من نیستم. و چگونه من با این ناتوانی جسمی که می‌بینی می‌توانم او باشم. به درستی که قائم کسی است که به هنگام قیامش در سن پیرمردان و با چهره جوانان ظاهر می‌شود. او از چنان قوت بدنی برخوردار است که اگر دستش را به سمت بزرگ‌ترین درختی که بر روی وجود دارد دراز کند آن را از ریشه برمی‌کند و اگر در بین کوهها فریاد کشد، صخره‌ها متلاشی می‌شوند. عصای موسی و خاتم سلیمان، که بر آنها درود باد، با اوست و او چهارمین فرزند من است. خداوند او را تا زمانی که بخواهد در پوشش خود غایب می‌سازد، سپس او را آشکار می‌سازد تا زمین را به وسیله او از قسط و عدل آکنده سازد آنچنانکه [پیش از آن] از جور و ستم پر شده بود.

همچنین آن حضرت در پاسخ 171#&؛ ابی صلت هروی؛ که می‌پرسد:

ما علامات القائم منکم إذا خرج؟

نشانه‌های قائم شما به هنگام ظهور چیست؟

می‌فرماید:

علامته أن یكون شیخ السنّ، شاب المنظر، حتی أن الناظر إليه لیحسبه ابن أربعین سنة أو دونها و إن من علاماته أن لایهرم بمرور الأيام واللیالی، حتی یأیته أجله.12

نشانه او این است که سن پیران و چهره جوانان دارد، تا آنجا که وقتی کسی او را مشاهده می‌کند گمان می‌برد که چهل سال یا کمتر سن دارد. به درستی که از نشانه‌های او این است که گذر شب و روز او را پیر و سالخورده نمی‌سازد تا زمانی که اجل او فرا رسد.

آن حضرت در روایت دیگری به توصیف جمال نورانی امام دوازدهم پرداخته، می‌فرماید:

بأبی و أمی سمی جدی، صلی الله علیه و آله، و شبیهی و شبیه موسی بن عمران، علیه‌السلام، علیه جیوب النور یتوقّد من شعاع ضیاء القدس.13

پدر و مادرم به فدای او که همانم جدّم، شبیه من و شبیه موسی بن عمران است. بر او نوارهای نورانی است که از پرتو نور قدس روشنایی می‌گیرد.

4. غیبت و نهان زیستی امام مهدی(ع)

امام رضا(ع) نیز چون دیگر اجداد طاهرینش موضوع غیبت آخرین حجت حق را پیش‌بینی و شیعیان را برای برخورد با این پدیده آماده نموده است. در یکی از روایاتی که [171#»](#); حسن بن علی بن فضال; از آن حضرت نقل کرده، در این زمینه چنین می‌خوانیم:

كأني بالشيععة عند فقدهم الثالث من ولدي كالنعم يطلبون المرعى فلا يجدونه. قلت له: ولم ذاك يا ابن رسول الله؟ قال: لأن إمامهم يغيب عنهم، فقلت: ولم؟ قال: لئلا يكون لأحد في عنقه بيعة إذا قام بالسيف. 14
گویا شیعیان را می‌بینم که به هنگام فقدان سومین فرزند من، 15 مانند گوسفندانی که به دنبال چوپان خود می‌گردند سرگرداند و او را نمی‌یابند. گفتم: چرا این‌گونه است، ای پسر رسول خدا؟ فرمود: زیرا امامشان از آنها غایب شده است. پرسیدم: چرا؟ فرمود: برای اینکه به هنگام قیامش با شمشیر، بیعت هیچکس بر گردنش نباشد.
آن حضرت در روایت دیگری به نقل از رسول گرامی اسلام(ص) می‌فرماید:
بأبي ابن خيرة الإمام ابن النوبة الطيبة الفم، المنتجة الرحم... و هو الطريد الشريد الموتور بأبيه و جدّه، صاحب الغيبة يقال مات أو هلك، أي واد سلک؟ 16

پدرم به فدای فرزند بهترین کنیزان، فرزند آن [کنیز] اهل نوبه 17 که دهانی خوشبو و رحمی نیک‌نژاد دارد. او رانده شده (دور افتاده)، بی‌خانمان و کسی است که انتقام خون پدر و جدش گرفته نشده و صاحب غیبت است. گفته می‌شود: او مرده یا هلاک شده است، در چه سرزمینی سیر می‌کند؟

همچنین امام هشتم شیعیان(ع) در زمینه غیبت آخرین امام، به نقل از پدران بزرگوار خود از رسول اکرم(ص) چنین روایت می‌کند:
والذي بعثني بالحق بشيرا ليغيبن القائم من ولدي بعهد معهود إليه متى حتى يقول أكثر الناس: ما لله في آل محمد حاجة، و يشكّ آخرون في ولادته. فمن أدرك زمانه فليتمسكّ بدينه ولا يجعل للشيطان إليه سبيلاً بشكّه فيزيهه عن ملتي و يخرجّه عن ديني، فقد أخرج أبويكم من الجنة من قبل، و إنّ الله عزّوجلّ جعل الشياطين أولياء الذين لا يؤمنون. 18
سوگند به آنکه مرا به حق به عنوان بشارت دهنده برگزید، [امام] قائم از فرزندان من، براساس پیمانی که از جانب من برعهده اوست، از دیده‌ها پنهان می‌شود تا آنجا که بیش‌تر مردم می‌گویند: خدا نیازی به خاندان محمد ندارد. و گروهی دیگر در ولادت او شک می‌کنند. پس هر کس زمان او را دریابد بایستی به دین او درآویزد و به واسطه شک خود برای شیطان راهی به سوی خود باز نسازد، تا شیطان او را از آئین من زائل و از دین من بیرون نکند. همچنانکه پیش از این پدر و مادر شما را از بهشت بیرون کرد. به درستی که خداوند عزّوجلّ شیطان را سرپرست (ولی) کسانی که ایمان ندارند، قرار داده است.

5. فضیلت انتظار و چشم به راه بودن امام مهدی(ع)

موضوع دیگری که در زمینه باور مهدوی در کلام امام رضا(ع) یافت می‌شود، موضوع [171#»](#); انتظار فرج; یا چشم به راه گشایش بودن است. آن حضرت در روایات متعددی به موضوع فضیلت انتظار فرج اشاره کرده‌اند. از جمله در روایتی خطاب به [171#»](#); حسن بن جهم; که از ایشان در مورد [171#»](#); فرج; می‌پرسد، می‌فرماید:
أولست تعلم أنّ انتظار الفرج من الفرج؟ قلت: لا أدري إلا أن تعلمني. فقال: نعم إن انتظار الفرج من الفرج. 19
آیا می‌دانی که انتظار فرج [جزیی] از فرج است؟ گفتم: نمی‌دانم مگر اینکه شما به من بیاموزید. فرمود: آری انتظار فرج، جزیی از فرج است.

در روایت دیگری نیز می‌فرماید:

ما أحسن الصبر و انتظار الفرج أما سمعت قول العبد الصالح: [171#»](#); و ارتقبوا إني معكم رقيب & #171; و انتظروا إني معكم من المنتظرين، [21#»](#); فعليكم بالصبر إنما يجيء الفرج على اليأس و قد كان الذين من قبلكم أصبر منكم... 22.
چه نیکوست صبر و انتظار فرج، آیا سخن بنده صالح خدا [شعیب] را نشنیدی که فرمود: [171#»](#); و انتظر برید که من [هم] با شما منتظرم & #171; و [171#»](#); پس منتظر باشید که من [هم] با شما از منتظرانم & #171; بر شما باد به صبر و بردباری؛ چرا گشایش بعد از ناامیدی فرا می‌رسد و به تحقیق کسانی که پیش از شما بودند از شما بردبارتر بودند.
و بالاخره در روایت بسیار زیبایی فضیلت انتظار را این‌گونه بیان می‌کنند:
... أما يرضى أحدكم أن يكون في بيته ينفق على عياله ينتظر أمرنا فإن أدرکه کان کمن شهد مع رسول الله، صلى الله عليه و آله، بدر، و إن لم يدركه کان کمن کان مع قائمنا في فسطاطه... 23.

... آیا هیچیک از شما خوش ندارد که در خانه خود بماند، نفقه خانواده‌اش را بپردازد و چشم به راه امر ما باشد؟ پس اگر در چنین حالی از دنیا برود مانند کسی است که به همراه رسول خدا(ص) در [نبرد] بدر به شهادت رسیده است. و اگر هم مرگ به سراغ او نیاید مانند کسی است که به همراه قائم ما و در خیمه او باشد.

6. ظهور امام مهدی(ع)

موضوع دیگری که در روایات رضوی به آن پرداخته شده، موضوع ظهور امام مهدی و آثار و پیامدهای آن است. از جمله در روایتی که [171#»](#); حسین بن خالد; آن را نقل می‌کند آن حضرت در پاسخ این پرسش که:
يا ابن رسول الله و من القائم منكم أهل البيت؟

ای فرزند رسول خدا! قائم شما اهل بیت کیست؟

می‌فرماید:

قال الرابع من ولدی ابن سیدة الإمام، يطهر الله به الأرض من كل جور و يقدرها من كل ظلم، [و هو] الذي يشك الناس في ولادته و هو صاحب الغيبة قبل خروجه. فإذا خرج أشرق الأرض بنوره [بنور ربها] و وضع ميزان العدل بين الناس فلا يظلم أحد أحدًا، و هو الذي تطوى له الأرض ولا يكون له ظل و هو الذي ينادى مناد من السماء يسمعه جميع أهل الأرض بالدعاء إليه يقول: ألا إن حجة الله قد ظهر عند بيت الله فاتبعوا فإن الحق معه و فيه و هو قول الله عزوجل: «إن نشأ نزل عليهم من السماء آية فظلت أعناقهم لها خاضعين.25

چهارمین از فرزندان من، فرزند سرور کنیزان، کسی است که خداوند به واسطه وی زمین را از هر ستمی پاک و از هر ظلمی پیراسته می‌سازد و او کسی است که مردم در ولادتش شک می‌کنند و او کسی است که پیش از خروجش غیبت می‌کند و آنگاه که خروج کند زمین به نورش [نور پروردگارش] روشن گردد و در میان مردم میزان عدالت را برقرار کند و هیچکس به دیگری ستم نکند و او کسی است که زمین برای او درهم پیچیده می‌شود و سایه‌ای برای او نباشد و او کسی است که از آسمان ندا کننده‌ای او را به نام ندا کند و به وی دعوت نماید به گونه‌ای که همه اهل زمین آن ندا را بشنوند، می‌گوید: «آگاه باشید که حجت خدا در کنار خانه خدا ظهور کرده است پس او را پیروی کنید که حق با او و در اوست.25؛ و این همان سخن خدای تعالی است که فرمود: «اگر بخواهیم از آسمان برایشان آیتی نازل می‌کنیم که در برابر آن به خضوع سر فرود آورند.25.

7. دعا به امام مهدی(ع)

میان امام رضا(ع) و امام مهدی(ع) آنچنان پیوند قلبی وجود داشته که آن حضرت از سالها پیش از تولد نسل چهارم خود با بیانهای متعدد و متفاوت او را دعا کرده و نصرت و یاریش را از خداوند طلب کرده است. در یکی از این دعاها چنین می‌خوانیم:

اللهم أصلح عبدك و خليفتك بما أصلحت به أنبيائك و رسلك و حقه بملائكتك و أئده بروح القدس من عندك و اسلكه من بين يديه و من خلفه رصدا يحفظونه من كل سوء و أبدله من بعد خوفه أئمة يبعدك لا يشرك بك شيئاً ولا تجعل لأحد من خلقك على وليك سلطاناً و أئذنه له في جهاد عدوك و عدوه واجعلني من أنصاره إنك على كل شيء قدير. 26

خداوندا! [امور] بنده و جانشینان را اصلاح کن، آنچنانکه [امور] پیامبران و رسولات را اصلاح کردی؛ او را با فرشتگان دربر گیر و با روح القدس از جانب خودت یاری کن؛ در پشت سر و پیش روی نگهبانانی قرار ده که او را از بدی درامان دارند؛ بیم و نگرانی او را تبدیل به امنیت و آرامش کن تا تنها تو را بپرستد و کسی را برای تو شریک نگیرد؛ هیچیک از آفریدگانت را بر ولیات مسلط مساز؛ اجازه جهاد با دشمنان تو و دشمنان خودت را به او عطا کن و مرا از یاران او قرار ده؛ چرا که تو بر همه چیز توانایی.

پی نوشتها:

1. ر.ک: مؤسسه المعارف الإسلامية، معجم أحاديث الإمام المهدي عليه السلام، ج 1 و 2. در این کتاب 560 حدیث که از طریق شیعه و اهل سنت از پیامبر گرامی اسلام(ص) نقل شده جمع‌آوری شده است که البته این رقم بدون احتساب احادیث مشابه است.
2. ر.ک: همان، ج 3 و 4. مجموعه روایاتی که در این کتاب از امام باقر و امام صادق(ع) نقل شده، بدون در نظر گرفتن احادیث مشابه، افزون بر 450 روایت است.
3. ر.ک: عزیزالله العطاردي الخبوشاني، مسند الإمام الرضا(ع)، ج 1، ص 216-228.
4. ر.ک: معجم أحاديث الإمام المهدي، عليه السلام، ج 4، ص 153-179.
5. ابو جعفر محمد بن الحسن بن فروخ الصقار القمي، بصائر الدرجات، ص 489، ج 8.
6. ر.ک: همان، ص 489-488، ج 4، 6 و 7؛ محمدبن يعقوب الكليني، الكافي، ج 1، ص 179، ج 11؛ محمدبن علي بن الحسين بن بابويه (شيخ صدوق)، عيون اخبار الرضا، ج 1، ص 272، ج 1.
7. محمد بن علي بن الحسين بن بابويه (شيخ صدوق)، كمال الدين و تمام النعمة، ج 1، ص 261؛ عزيز الله العطاردي، همان، ص 221، ج 385.
8. محمدباقر المجلسي، بحارالانوار، ج 51 ص 43، ج 31.
9. ر.ک: عزیزالله العطاردي، همان، ص 220، ج 384، ص 221، ج 386.
10. محمد بن علي بن الحسين بن بابويه (شيخ صدوق)، همان، ج 2، ص 372.
11. همان، ص 376، ج 7.
12. همان، ص 652، ج 12.
13. همان، ص 370.
14. همان، ص 480، ج 4.
15. ظاهراً در اینجا از سوی راوی یا کسانی که از او نقل کرده‌اند اشتباهی رخ داده است؛ چرا که امام مهدی(ع) چهارمین فرزند امام رضا(ع) محسوب می‌شود نه سومین فرزند.
16. محمد بن يعقوب الكليني، همان، ج 1، ص 322-323، ج 14؛ محمدباقر المجلسي، همان، ج 50، 21، ج 7.

17. #171«نوبه; ولایتی از بلاد سودان از اقلیم اول، به جنوبی مصر بر کنار رود نیل... هم اکنون نیمی از سرزمین نوبه جزو مملکت مصر و نیم دیگر جزو سودان است (علی اکبر دهخدا، لغتنامه، ج4، ص20157-20158). مراد از کنیز اهل نوبه (نوبیه) مادر امام جواد(ع) است.

18. محمدبن علی بن الحسین (شیخ صدوق)، همان، ج1، ص51.

19. ابو جعفر محمدبن الحسن (شیخ طوسی)، کتاب الغیبة، ص276؛ محمدباقر المجلسی، همان، ج52، ص130، ح29.

20. سوره هود(11)، آیه 93.

21. سوره اعراف(7)، آیه 71.

22. عبدالله بن جعفر الحمیری، قرب الاسناد، ص224، به نقل از: عزیزالله العطاردی، همان، ص217، ح373.

23. محمدبن یعقوب الكلینی، همان، ج4، ص260، ح34.

24. سوره شعرا(26)، آیه 4.

25. محمدبن علی بن الحسین (شیخ صدوق)، همان، ج2، ص372، ح5.

26. ابو جعفر محمدبن الحسن (شیخ طوسی)، مصباح المتهدّج، ص326. به نقل از: معجم أحادیث الإمام المهدي(ع)، ج4، ص171